

49625

İskender Bayhan
İstanbul Milletvekili
Emek Partisi Genel Başkan Yardımcısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan** tarafından Anayasanın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **25.09.2026**

İskender Bayhan
İstanbul Milletvekili

Türkiye'de işsizlik sigortası uygulaması, 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu kapsamında 1999 yılında kurulmuştur. Kanuna göre kurulan işsizlik sigortası fonu gelirleri, sosyal güvenlik prim gelirlerinden ve devlet katkısı gibi diğer gelirlerden oluşmaktadır. 2025 yılına ilişkin Sayıştay Denetim Raporu'na göre İşsizlik Sigortası Fonu'nun toplam geliri 539 milyar 29 milyon 272 bin 355 TL'dir. Bu gelirlerin 342 milyar 476 milyon 911 bin 961 TL'lik kısmı sosyal güvenlik primlerinden oluşmaktadır. Devlet katkısı dahil diğer gelirlerin miktarıysa 196 milyar 552 milyon 360 bin 393 TL'dir.

İşsizlik sigortası primi, sigortalının prime esas brüt kazancı üzerinden yüzde 1 işçi ve yüzde 2 işveren payından oluşmaktadır. Bununla beraber 2026 yılının Mayıs ayına dek devlet, fona işçilerin brüt ücretinin yüzde 1'i oranında katkı sağlarken, bu oran yapılan düzenlemeyle yüzde 0,5'e indirilmiştir. İşsizlik sigortası primleri, işveren tarafından diğer sosyal güvenlik primleriyle beraber işçinin brüt ücretinden kesilerek Sosyal Güvenlik Kurumu'na (SGK) aktarılmaktadır. SGK ise ilgili mevzuat çerçevesinde işveren tarafından kendisine aktarılan bu primleri işsizlik sigortası fonuna göndermelidir. Ancak Sayıştayın 2025 yılı denetiminde, tahsil edilememiş işsizlik sigortası primleri ile gecikme zamlarından doğan alacakların Fonun mali tablolarında alacak hesaplarında raporlanmadığı tespit edilmiştir. Fonun milyarlarca liralık gelir ve giderinin hesabı tutulurken, tahsil edilmesi gereken prim alacaklarının hesaplarda görünmemesi, "Bu alacak ne kadar, kimlerden tahsil edilemedi ve neden yıllardır kayıt altına alınmadı?" sorularını gündeme getirmektedir.

İşçi sınıfına gelir güvencesi sağlama amacıyla kurulan İşsizlik Sigortası Fonu'na ilişkin bir başka sorunsu yapılan harcamaların niteliğidir. Fondan yapılan giderler, işsizlik ödeneği ve "aktif istihdam politikası" adı altında sermayeye teşvik olarak aktarılan kaynaklardan oluşan cari transferlerle mal ve hizmet alım giderlerinden oluşmaktadır. Ancak Sayıştay tarafından yapılan denetim raporunda, işsizlik ödeneği miktarına ve fonun yönetimine dair detaylı veriler yer almamaktadır.

Çalışma ve İş Kurumu'nun (İŞKUR) kendi bülteninde yer alan Gelir ve Gider Tablosu'na göreyse 2025 yılında fondan yapılan 256,5 milyar TL'lik harcamanın 126,3 milyar TL'si patronlara teşvik olarak aktarılmış, diğer yandan sadece 81,4 milyar TL'lik kısmı işsizlere ödenek olarak verilmiştir. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından açıklanan işsizlik

49625

İskender Bayhan
İstanbul Milletvekili

Emek Partisi Genel Başkan Yardımcısı

verileriyle, fondan ödenek sağlanan işsiz sayısı karşılaştırıldığında İşsizlik Sigortası Fonu'nun sermayeye kaynak transferinden başka bir işlevinin bulunmadığı açıkça görülmektedir. Söz konusu verilere göre Türkiye'de atıl işgücü dahil olmak üzere işsizlerin sadece yüzde 4,6'sı işsizlik ödeneğinden faydalanabilmektedir. Oysa primler, tüm işçiler tarafından ödenmektedir.

Bu bağlamda;

1. Sayıştayın tespitine göre, işverenlerce SGK'ya ödenmesi gereken ancak tahsil edilemeyen işsizlik sigortası primleri ile gecikme zamları Fonun alacağı olarak mali tablolarda gösterilmemektedir. İşçinin ücretinden kesilen primlerin de içinde bulunduğu bir Fonun alacaklarının dahi bilançosunda görünmemesinin gerekçesi nedir?
2. Sayıştay tarafından önceki yıllarda da tespit edilen bu eksiklik neden giderilmemiştir? Sayıştay bulgusunun yıllar boyunca yerine getirilmemesinde SGK, İŞKUR ve Bakanlığın ayrı ayrı sorumluluğu nedir?
3. SGK'nın tahsil ettiği işsizlik sigortası primleri ile gecikme cezası ve zamlarını, yasal süresi içinde İşsizlik Sigortası Fonu'na aktarmasında 2025 yılı içerisinde herhangi bir gecikme yaşanmış mıdır? Yaşandıysa gecikmeli aktarılan toplam tutar ve gecikme süreleri nedir?
4. İşsizlik sigortası primleri İŞKUR'a aktarılmıyorsa ne amaçla kullanılmaktadır?
5. İşsizlik sigortası fonunda yer alan kaynaklar hangi araçlarda değerlendirilmektedir?
6. İşçiler için işsizlik döneminde gelir güvencesi sağlamak amacıyla kurulmuş bir fondan, patronlara yönelik teşvik ve desteklere işsizlere yapılan ödemelerden daha fazla kaynak ayrılmasının gerekçesi nedir? Fon kaynaklarının işveren desteklerinden çok doğrudan işsiz kalan işçilere yönlendirilmesi konusunda Bakanlığınızın bir çalışması bulunmakta mıdır?
7. İşverenlere Fondan sağlanan teşviklerin gerekçesi "istihdamın korunması ve artırılması" ise, bu destekleri alan işverenlerin kaçında destek döneminde veya desteğin sona ermesinden sonraki bir yıl içinde işçi çıkarılmıştır? Teşvik alan işletmelerde yaratılan net ilave istihdam, bu istihdamın kalıcılığı ve bir kalıcı istihdam başına düşen Fon harcaması nedir?
8. Ücretinden her ay işsizlik sigortası primi kesilen bir işçi, işini kaybettiğinde ağır yararlanma koşulları nedeniyle işsizlik ödeneğine erişemezken, aynı Fondan işverenlere yüksek tutarlarda teşvik ve destek sağlanması hangi sosyal güvenlik anlayışıyla

49625

İskender Bayhan
İstanbul Milletvekili

Emek Partisi Genel Başkan Yardımcısı

açıklanmaktadır? Fonun önceliğinin işsiz kalan işçinin gelir güvencesi olması yönünde bir düzenleme yapılması planlanmakta mıdır?